

20 ΑΠΡ. 2011

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 13-4- 2011
Αριθμ. Πρωτ.:1072

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Λήψη μέτρων για τη μείωση του κόστους παραγωγής των αγροτικών προϊόντων».

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 14098/30-3-2011

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Μ. Γιαννάκης, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Κόστος σπόρων, πολλαπλασιαστικού υλικού και λιπασμάτων

Οι τιμές των σπόρων και του πολλαπλασιαστικού υλικού διαμορφώνονται ελεύθερα, με βάση την προσφορά και τη ζήτηση. Η αρμοδιότητα της Γεν. Δ/σης Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ αφορά στον έλεγχο της παραγωγής και της εμπορίας του υλικού αυτού, βάσει των προδιαγραφών που ορίζονται στη σχετική Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία.

Οι τιμές πώλησης των λιπασμάτων διαμορφώνονται ελεύθερα μετά την απελευθέρωση της αγοράς σε εφαρμογή των Κοινοτικών Διατάξεων με βάση την προσφορά και τη ζήτηση. Ακόμα, οι τιμές των λιπασμάτων στην Ελλάδα εξαρτώνται από τις τιμές των πρώτων υλών τις οποίες στερείται και εισάγει από άλλες χώρες (Ρωσία, Β. Αφρική, Μ. Ανατολή κ.λπ.) και από τις τιμές των λιπασμάτων όπως αυτές διαμορφώνονται τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε Διεθνές επίπεδο. Ο Φ.Π.Α. για τα περισσότερα λιπάσματα έχει καθοριστεί στο 13%. Εξαιρούνται μόνο κάποια προϊόντα που αφορούν λιπάσματα και εδαφοβελτιωτικά, όπου λόγω και εξωγεωργικής χρήσης τους ο Φ.Π.Α. έχει καθοριστεί στο 23% με ρύθμιση που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του συνεργωτώμενου Υπουργείου Οικονομικών.

Πληροφοριακά αναφέρουμε ότι στη διαμόρφωση των τιμών των λιπασμάτων εμπλέκονται πολλοί ποιοτικοί παράγοντες όπως π.χ. η ποικιλομορφία των θρεπτικών στοιχείων καθώς και άλλοι παράγοντες όπως τα αποθέματα, τα μεταφορικά κ.α.

Τιμές Παραγωγού – Κόστος Παραγωγής

Γενικότερα, η μείωση του κόστους παραγωγής των γεωργικών προϊόντων είναι σύνθετο θέμα και συναρτάται άμεσα με την ανταγωνιστικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Το κόστος παραγωγής οφείλεται τόσο στις εισροές (λιπάσματα, φάρμακα, ζωοτροφές, νερό, εργασία, μηχανήματα, καύσιμα, κ.λπ.), όσο και στο κόστος εργασίας, ενοίκιο γης κ.λπ.

Ασφαλώς, ένα μεγάλο μέρος του υψηλού κόστους παραγωγής οφείλεται στο μικρό μέγεθος των ελληνικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, που αδυνατούν να εφαρμόσουν οικονομίες κλίμακας. Το μικρό μέγεθος της ελληνικής αγοράς γεωργικών εφοδίων επίσης εμποδίζει τον ισχυρό ανταγωνισμό στην αγορά μηχανημάτων, φαρμάκων, λιπασμάτων, ζωοτροφών και αναλωσίμων. Σε κάθε περίπτωση όμως, η κυβέρνηση απαντά στα προβλήματα αυξάνοντας την επιστροφή Φ.Π.Α. στους αγρότες του ειδικού καθεστώτος, από το 7% στο 11% (συνολικά 140 εκ. €).

Σύμφωνα με το πιο πρόσφατο δελτίο τύπου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής της 18ης-03-2011 ο Γενικός Δείκτης Τιμών Εκροών στην Γεωργία - Κτηνοτροφία, ο οποίος μετρά τη σχετική μεταβολή των τιμών (χωρίς επιδοτήσεις) που απολαμβάνουν οι παραγωγοί στον τομέα της γεωργίας-κτηνοτροφίας κατά την πώληση των αγροτικών προϊόντων τους, του Ιανουαρίου 2011 έναντι του αντίστοιχου δείκτη του Ιανουαρίου 2010, αυξήθηκε κατά 6,7%, έναντι αύξησης 0,2% που προέκυψε από την σύγκριση των αντίστοιχων δεικτών του έτους 2010 σε σχέση με το 2009.

Ειδικότερα, ο Δείκτης τιμών Φυτικής Παραγωγής (στάθμιση 71,5%) αυξήθηκε κατά 11,8% τον Ιανουάριο 2011/ Ιανουάριο 2010, έναντι αύξησης μόλις 0,4% το αντίστοιχο περσινό διάστημα Ιανουάριο 2010/ Ιανουάριο 2009. Στη Ζωική Παραγωγή, ο αντίστοιχος Δείκτης Τιμών (στάθμιση 28,5%) κατέγραψε αύξηση 1,1%, έναντι μηδενικής μεταβολής κατά τα αντίστοιχα με την φυτική παραγωγή διαστήματα. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις μεγαλύτερες αυξήσεις στους επιμέρους δείκτες τιμών, συγκρίνοντας τον Ιανουάριο 2011 με τον Ιανουάριο 2010, για το σύσπορο βαμβάκι 103,4%, τα πορτοκάλια 25,5%, το κουνουπίδι 23%, το λάχανο και οι τομάτες 20%, κρέας μόσχου 5,5%, γάλα αγελάδας 3,1%, αυγά 3,8% και λοιπά πρωτογενή κτηνοτροφικά προϊόντα 10,2%.

Ο μέσος σταθμικός δείκτης του 12μήνου Φεβρουαρίου 2010- Ιανουαρίου 2011 σε σύγκριση με τον ίδιο δείκτη του 12μήνου Φεβρουαρίου 2009 – Ιανουαρίου 2010 παρουσίασε αύξηση 13,8% έναντι μείωσης 1,9%, που σημειώθηκε κατά τα αντίστοιχα προηγούμενα 12μηνα.

Ως προς το κόστος παραγωγής, αυτό προκύπτει από τη θεώρηση του Γενικού Δείκτη Τιμών Εισροών στην Γεωργία – Κτηνοτροφία, ο οποίος μετρά τη σχετική μεταβολή των τιμών που καταβάλλουν οι παραγωγοί για την αγορά των μέσων (εισροών) που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία. Ο εν λόγω Δείκτης αυξήθηκε κατά 10% τον Ιανουάριο 2011 έναντι του Ιανουαρίου 2010 ενώ είχε μειωθεί κατά 0,5% κατά την αντίστοιχη σύγκριση των δεικτών του έτους 2010 προς το 2009.

Ειδικότερα, ο Δείκτης τιμών Αναλώσιμων μέσων (στάθμιση 64,8%) αυξήθηκε κατά 14,4% τον Ιανουάριο 2011/ Ιανουάριο 2010 έναντι μείωσης 0,2% το αντίστοιχο περσινό διάστημα Ιανουάριος 2010/ Ιανουάριος 2009. Εδώ περιλαμβάνονται οι μεγαλύτερες υποομάδες των Ζωοτροφών με αύξηση 16,1% έναντι μείωσης 4,7%, της Ενέργειας και Λιπαντικών με αύξηση 33,3% έναντι αύξησης 11,2% και των Λιπασμάτων με μείωση του κόστους κατά 2,8% έναντι μείωσης 18,1%, κατά τα αντίστοιχα με τα αναλώσιμα μέσα χρονικά διαστήματα.

Ο μέσος σταθμικός δείκτης του 12μήνου Φεβρουαρίου 2010 – Ιανουαρίου 2011 σε σύγκριση με τον ίδιο δείκτη του 12μήνου Φεβρουαρίου 2009 – Ιανουαρίου 2010 παρουσίασε αύξηση 5,1% έναντι μείωσης 5,8%, που σημειώθηκε κατά τα αντίστοιχα προηγούμενα 12μηνα.

Είναι γεγονός η μεγάλη αστάθεια που επικρατεί στις διεθνείς αγορές η οποία συμπαρασύρει σε εκρηκτική άνοδο την τιμή του πετρελαίου, που αντανακλάται στον Δείκτη Τιμών ενέργειας και λιπαντικών, ο οποίος έχει στάθμιση στον Γενικό Δείκτη Τιμών Εισροών 16,3% και αυξήθηκε, όπως προαναφέρθηκε, κατά 33,3% τον Ιανουάριο 2011/ Ιανουάριο 2010 έναντι αύξησης 11,2% το αντίστοιχο περσινό διάστημα Ιανουάριο 2010/ Ιανουάριο 2009.

Με βάση συνεπώς, τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, η ισχυρή θετική μεταβολή (+13,8%) των τιμών που απολαμβάνουν οι παραγωγοί από την πώληση των προϊόντων τους υπερκέρασε την αύξηση του κόστους (+5,1%) που κατέβαλαν για την παραγωγή αυτών των προϊόντων, εξετάζοντας την σύγκριση των 12μηνων, Φεβρουαρίου 2010 – Ιανουαρίου 2011 έναντι Φεβρουαρίου 2009 – Ιανουαρίου 2010, ενισχύοντας έτσι ουσιαστικά το εισόδημα τους.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προσανατολίζεται στο να αναλάβει πρωτοβουλίες και να υιοθετήσει μέτρα για την επίτευξη των εξής:

1. Σύμπραξη παραγωγών/καταναλωτών με χαμηλού κόστους εφοδιαστικές αλυσίδες, κοινωνικά δίκτυα καταναλωτών, δίκτυα αγροτών που διαπραγματεύονται τα δικαιώματα πώλησης των προϊόντων τους κ.λπ.
2. Προώθηση μέτρων ώστε οι επιχειρήσεις των συλλογικών φορέων των αγροτών να λειτουργήσουν ως ισχυρά εργαλεία παρέμβασης, με στόχο να φθάσει το προϊόν απευθείας από το χωράφι στο ράφι.

3. Συγχωνεύσεις και ανασυγκρότηση της οργάνωσης των πρωτοβάθμιων αγροτικών συνεταιρισμών, με στόχο την δημιουργία σύγχρονων κλαδικών πρωτοβάθμιων αγροτικών συνεταιρισμών.
4. Ενίσχυση των κάθετων συνεργασιών.
5. Ανασυγκρότηση της τήρησης ισοζυγίων για τα βασικά μας προϊόντα.
6. Δημιουργία θεσμού άδειας λειτουργίας εμπόρου διακινητή γεωργικών προϊόντων.
7. Δημιουργία τοπικού σήματος ποιότητας.
8. Αναθεώρηση των προστίμων στη νοθεία στα τρόφιμα έως και άρση της άδειας λειτουργίας για δυο χρόνια.
9. Κατάργηση του λεγόμενου πιστωτικού τιμολογίου που αποτελεί το όχημα εκβιασμού και παράνομων συναλλαγών από τις μεγάλες εμπορικές αλυσίδες λιανικής πώλησης.

Επιπλέον, αναφέρονται οι πολιτικές που αναπτύσσονται σταδιακά από το ΥΠ.Α.Α.Τ, αλλά και το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, αναφορικά με την προσπάθεια ελέγχου και συγκράτησης του κόστους παραγωγής των αγροτικών προϊόντων.

Σε δηλώσεις του (29/03/2011) ο Υφυπουργός Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κ. Ρόβλιας επισήμανε ότι, μετά τα λιπάσματα και τους αγροτικούς πόρους, τίθενται σε καθεστώς παρακολούθησης και οι τιμές των ζωοτροφών. Και συγκεκριμένα οι τιμές των ζωοτροφών εκτροφής παραγωγικών ζώων. Οι επιχειρήσεις εμπορίας ζωοτροφών, υποχρεούνται στο εξής να ενημερώνουν το Υπουργείο Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και να αιτιολογούν τις τυχόν αυξήσεις των τιμών.

Σε συνέχεια των δηλώσεων αυτών, η Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Αποστολάκη, ανέφερε ότι με την υπαγωγή των ζωοτροφών εκτροφής παραγωγικών ζώων σε καθεστώς παρακολούθησης, η μεταβολή της τιμής που εμφανίζει αύξηση σε σύγκριση με τον προηγούμενο υποβληθέντα τιμοκατάλογο πρέπει να προαναγγέλλεται. Ταυτόχρονα, θεσπίζεται η κατάρτιση αναλυτικού κοστολογίου, το οποίο θα υποβάλλεται μαζί με το νέο τιμοκατάλογο στη Δ/ση Κοστολόγησης και Έρευνας Αγοράς της ΥΠ.Ε.Α, της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, τουλάχιστον 7 ημέρες πριν την κυκλοφορία των ειδών αυτών. Η οποιαδήποτε αύξηση της τιμής θα πρέπει να αιτιολογείται, να κατατίθενται τα στοιχεία στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ώστε να παρέχεται έγκριση για τις αυξήσεις.

Παράλληλα, με το Ενιαίο Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων, Εφοδίων και Εισροών, δημιουργείται ένα εργαλείο εποπτείας των συναλλαγών ώστε να αποτρέπονται φαινόμενα κερδοσκοπίας σε βάρος των παραγωγών. Ενισχύοντας τη διαφάνεια στην αγορά των αγροτικών προϊόντων, εφοδίων και εισροών δημιουργώντας αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου κατά μήκος

της αλυσίδας παραγωγής και διακίνησης των προϊόντων αυτών, από το χωράφι μέχρι το ράφι, επιτυγχάνεται ο περιορισμός διακύμανσης των τιμών καθώς και ο περιορισμός φαινομένων κερδοσκοπίας που συμβάλλουν στη συμπίεση του εισοδήματος τόσο των παραγωγών όσο και των νοικοκυριών.

Σε συνέχιση αυτών των πρωτοβουλιών είναι σήμερα αναγκαία η εκπόνηση ενός εθνικού σχεδίου για τον περιορισμό των εισαγωγών ζωοτροφών και την υποκατάστασή τους από την αντίστοιχη εγχώρια παραγωγή. Προς την κατεύθυνση αυτή και στο πλαίσιο του νέου ρόλου που καλείται να παίξει το ΕΘΙΑΓΕ στην υποστήριξη της παραγωγής μέσω της εφαρμοσμένης έρευνας, σε λιγότερο από 2 μήνες θα έχει ολοκληρωθεί η μελέτη που αφορά σε ένα εθνικό στρατηγικό σχεδιασμό για την εγχώρια παραγωγή ζωοτροφών. Θα καταγραφούν οι διαθέσιμες εκτάσεις ανά βιοκλιματικές περιοχές σε επίπεδο περιφέρειας, οι οποίες είναι δυνατόν να καλλιεργηθούν για την παραγωγή ζωοτροφών. Ταυτόχρονα, το ΥΠΑΑΤ επεξεργάζεται τη δυνατότητα παροχής κινήτρων για την ιδιοκαλλιέργεια ζωοτροφών προκειμένου να ισχυροποιήσει τη θέση του Έλληνα κτηνοτρόφου, περιορίζοντας την εξάρτησή του από την αγορά ζωοτροφών.

Πρόκειται συνεπώς για ένα κοινό μέτρο πολιτικής, που έχει στόχο την προστασία της αγροτικής μας παραγωγής και των παραγωγών, τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς παραγωγικής δραστηριότητας και ανταγωνισμού, τη διασφάλιση του αγροτικού εισοδήματος και μέσα από όλα αυτά τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών – Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Μ. Γιαννάκη